

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

BERNARDO BREŽNI

SPORTSKI OBJEKTI I SADRŽAJI U FUNKCIJI NAPRETKA
TURIZMA U LEPOGLAVI

ZAVRŠNI RAD

ČAKOVEC, 2015.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCU
MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

BERNARDO BREŽNI

SPORTSKI OBJEKTI I SADRŽAJI U FUNKCIJI NAPRETKA
TURIZMA U LEPOGLAVI

SPORT OBJECT AND FACILITIES IN FUNCTION OF IMPROVEMENT OF
TOURISM IN CITY OF LEPOGLAVA

ZAVRŠNI RAD

Mentor:

doc.dr.sc. Nevenka Breslauer, prof.v.š.

ČAKOVEC, 2015.

ZAHVALA

Zahaljujem svojoj mentorici doc.dr.sc. Nevenki Breslauer na stručnim i korisnim savijetima koji su mi pomogli u pisanju ovog završnog rada. Htio bih zahvaliti i članovima udruga grada Lepoglave na kvalitetnim informacijama koje su uvelike olakšale pisanje. Također želio bih zahvaliti svim predstavnicima sportskih klubova i udruga koji su mi ustupili podatke o razvoju i planu rada svojih klubova i sportskih udruga grada Lepoglave.

Bernardo Brežni

SAŽETAK

Grad Lepoglava od davnina je poznat kao grad u kojem je sport imao važnu ulogu. Prva udruga na području grada bila je “ Društvo za sport i rekreaciju Partizan “ koje je 1952. godine osnovao Josip Putar. Sport i kultura znatno su utjecali na razvoj grada i osnivanje prvih klubova. Povoljan geografski položaj omogućio je bavljenje različitim sportovima kao što su paraglajding, ribolov, lov te sportovi poput rukometa, nogometa, košarke.

Sport je imao snažan utjecaj na turizam u Lepoglavi. Organizacija malonogometnih turnira, škole nogometa, promocija sportova poput streličarstva privukao je ljude iz različitih dijelova Hrvatske pa čak i one izvan granica. Različiti događaji poput “ Jaillhouse “, “ Dani čipke “ i “ Lepoglavski dani “ na kojima je sport i njegovo promicanje bio jedan od glavnih faktora rezultirali su povećanim ekonomskim učincima koji su kasnije investirani u sportske programe i manifestacije. Organizirane su i različite radionice kojima je cilj bio mladima predstaviti sport kao aktivnost kojom se mogu baviti u slobodno vrijeme a koja nosi različite pozitivno učinke, naročito zdravstvene. Na turizam u Lepoglavi utjecala je i čipka koja je poznata širom svijeta kao unikatni proizvod te Crkva Bezgrešnog Začeca Blažene Djevice Marije i galerija poznatog kipara Dragutina Jamnića. U radu su navedeni sportski objekti, njihove dimenzije te sadržaji. Terene i objekte uglavnom koriste klubovi, ali se neki od njih daju u najam rekreativcima. U Lepoglavi postoji više od dvadesetak klubova i udruga od kojih neki djeluju samostalno dok drugi dobivaju sredstva iz proračuna grada. Lepoglava je od 2015. godine Europski grad sporta i ujedno prvi hrvatski grad koji se prijavio i pobijedio na tom natječaju.

U svrhu istraživanja za završni rad analizirani su utjecaj sporta na turizam grada, opseg sportskih mogućnosti, postotak bavljenja sportom u Lepoglavi, rad sportskih klubova i udruga te utjecaj manifestacija na razvoj i promociju sporta u gradu Lepoglavi.

Ključne riječi: Lepoglava, sport, sportski objekti, turizam

SADRŽAJ

SAŽETAK

1. UVOD.....	6
2. GEOGRAFSKI POLOŽAJ LEPOGLAVE.....	7
3. TURIZAM I SPORT U LEPOGLAVI.....	8
3.1. Turizam u Lepoglavi	8
3.2. Sport u Lepoglavi	8
3.3. Povijesni razvoj sporta	9
3.4. Povezanost sporta i turizma.....	10
3.5. Ekonomski učinci sporta u turizmu.....	12
3.6. Sportski turizam	13
4. SPORTSKI OBJEKTI I SADRŽAJI U GRADU LEPOGLAVI	15
4.1. Sportski objekti i tereni u Lepoglavi	15
4.2. Sportski klubovi i udruge u Lepoglavi.....	18
4.2.1 Sportski klubovi.....	19
4.2.2. Rekreativne udruge	20
4.3. Sportska natjecanja i manifestacije u Lepoglavi	21
5. ANALIZA STANJA I MOGUĆNOSTI NAPRETKA	23
5.1. Analiza strukture korisnika sportskih sadržaja.....	23
5.1.1. Korisnici sportskih natjecanja i aktivnosti.....	23
5.1.2. Manifestacijski turizam – korisnici sportskih natjecanja	24
5.2. Statistički podaci o turistima	26
5.3. Turističke mogućnosti u vidu sportskih sadržaja	26
6. LEPOGLAVA – EUROPSKI GRAD SPORTA ZA 2015. GODINU	27
7. ZAKLJUČAK.....	29
8. LITERATURA	30

1. UVOD

Grad Lepoglava smjestio se na obroncima Ivančice, osim predivnog krajolika pruža mogućnost uživanja u raznim kulturnim dobrima i manifestacijama. Sport je oduvijek bio sredstvo opuštanja i zabave ali i način dokazivanja vlastitih sposobnosti. Velik broj sportskih i rekreativnih događanja tijekom cijele godine rezultiraju dolaskom velikog broja ljudi iz okolnih naselja, gradova pa čak i drugih država. Lepoglava nosi titulu Europskog grada sporta za 2015. godinu i samim time postavlja novu dimenziju pogleda na sportske sadržaje i infrastrukturu u gradu. Ovo je bila nit vodilja prilikom pisanja ovog završnog rada. Prikazat će se sva sportska infrastruktura u gradu, sve sportske organizacije (klubovi, udruge, zajednice) i sva organizirana sportska događanja.

Osim sporta na razvoj turizma u Lepoglavi utjecala su i kulturna bogatstva grada. Tu se nalazi jedna o najstarijih i najljepših crkava u Hrvatskoj koja potječe još iz vremena starih pavlina, Lepoglavska čipka koja je prepoznatljiva čak i u svijetu kao univerzalni proizvod. U gradu se nalazi jedna od najvećih kazionica u Hrvatskoj te ugasli vulkan Gaveznicica koja je ujedno i nalazište poludragog kamena Ahata.

Velika posjećenost sportskih sadržaja pridonosi napretku turizma. Tako će biti prikazani statistički podaci o broju aktivnih i pasivnih sudionika sportskih događaja, ali i opći godišnji podaci Turističke zajednice grada Lepoglave o dolascima i noćenjima turista. Na temelju obrade tih podataka dobiva se uvid u analizu trenutačnog stanja sporta i turizma, ali i uvid u mogućnosti napretka u zavisnosti obje strane. Iako oblik sportskog turizma još uvijek u Lepoglavi nije u potpunosti aktivan, zadnjih godina je sve više primjetno povećanje sportskih sadržaja i aktivnosti organiziranih samostalno ili u sklopu raznih festivala.

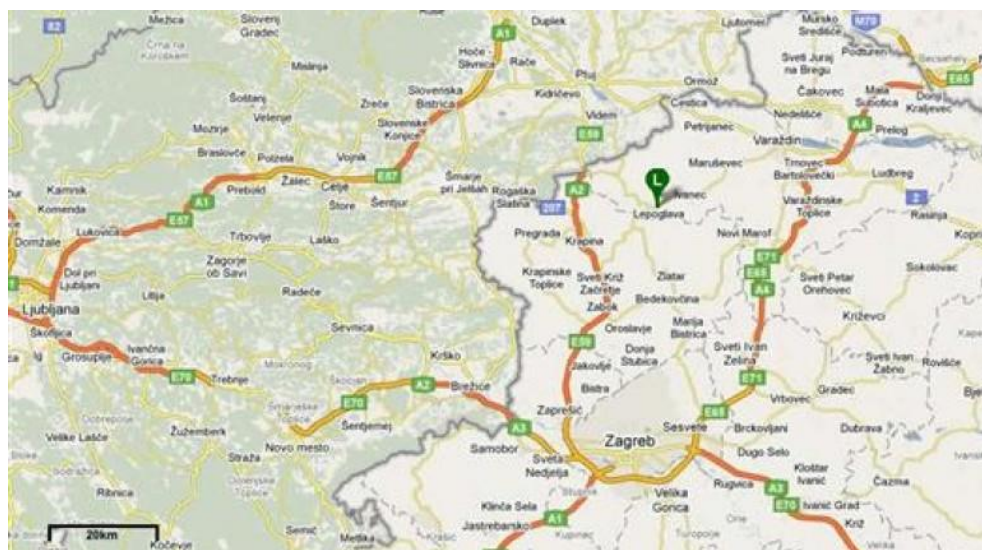
2. GEOGRAFSKI POLOŽAJ LEPOGLAVE

Grad Lepoglava se nalazi u Hrvatskom Zagorju. Može se reći da je u povoljnom geografskom položaju uzimajući u obzir da se nalazi u blizini Slovenije i važnih gradskih središta u sjeverozapadnoj Hrvatskoj (Varaždin, Koprivnica, Ivanec). Lepoglava je smještena između dvije planine: Ivančica i Ravna gora. Također nalazi se u blizini dvije europske autoceste: Zagreb – Graz i Zagreb – Budimpešta. Blizina europskih i državnih autocesta i željezničkog prometa pomaže i danas poduzetničkom i gospodarskom razvoju grada.

Osim grada Lepoglave, u geografsko Lepoglavsko područje spada još 15 naselja. Neka od njih su Crkovec, Žarovnica, Donja Višnjica, Gornja Višnjica, Kamenica, Kameničko Podgorje, Viletinec, Vulišinec, Očura, Muričevac.

Blizina velikih gradova potpomogla je Lepoglavi u povijesnom razvoju, jedan od najvećih utjecaja imao je grad Varaždin koji je svojedobno bio i glavni grad države. Lepoglava se tako može pohvaliti velikom povijesnom značajkom u kulturi, znanosti i kršćanstvu države. Smještaj između planina pomogao je razvoju sportskih aktivnosti poput planinarenja, paraglajdinga i biciklizma.

Slika 1: Geografski položaj grada Lepoglave

Izvor: http://www.lepoglava.hr/uploads/content/1520/gallery/1/medium_lepoglavpolozaj1.jpg

3. TURIZAM I SPORT U LEPOGLAVI

3.1. Turizam u Lepoglavi

Počeci turizma u Lepoglavi mogu se vremenski definirati osnivanjem pavlinskih samostana na području grada. Razvoj pavlinske kulture i znanosti privlačio je mnoge umjetnike i znanstvenike. A osnivanje prve opće gimnazije i prvog sveučilišta u državi je potaknulo velike dnevne i tjedne emigracije u grad.

Danas su ostaci samostana jedno od najvažnijih lepoglavskih turističkih točaka, uključujući i samu kaznionicu Lepoglava koja je sagrađena na jednom dijelu samostana. Uz pavlinski samostan ostala je i crkva, jedna od najljepših crkava u Republici Hrvatskoj, također osim crkve u Lepoglavi mnogo pažnje privlače i crkve u Žarovnici, Kamenici i crkva sv. Ivana na Ivan brdu. Osim crkava najpoznatija stvar koja se veže uz Lepoglavu je lepoglavska čipka. Ona je zaštićena od strane UNESCO-a i na listi je nematerijalnih dobara Republike Hrvatske. Svake godine se organizira velika manifestacija „Međunarodni festival čipke“ koja okuplja čipkare iz cijelog svijeta.

Ostaci fosilnog vulkana Gaveznicica privlače sve više turista i znanstvenika istraživača. Osim ugaslog kamena velika atrakcija su poludrago kamenje ahati, koji se nalaze u zemlji i kamenu vulkana. U Lepoglavi postoje još dvije galerije. Prva je galerija Etno kuća Lepoglava u kojoj je stalni postav staro oruđe, oružje i alati kojim su se Lepoglavčani koristili kroz povijest, a druga galerija je izložbeni prostor najpoznatijeg lepoglavskog i poznatog hrvatskog kipara Jamnića. U njoj on predstavlja svoje radove koje kipari iz raznih vrsta drveća ali i iz kamena. Može se reći kako Lepoglava ima mnogo turističkih atrakcija i zanimljivosti koje bi trebalo posjetiti, jer kako kažu Lepoglavčani, Lepoglava je kulturno, umjetničko, znanstveno i vjersko središte.

3.2. Sport u Lepoglavi

Lepoglava je grad u kojem se svakodnevno održava velik broj sportskih aktivnosti: nogomet, rukomet, košarka, kuglanje u sportskim objektima u gradu i bližoj okolini. Osim sportskih klubova djeluje velik broj udruga koje se se dijele na: sportske udruge, rekreacijske, kuturne, društvene i povijesne.

Među najznačajnijim sportskim klubovima je Nogometni klub Lepoglava, a među udrugama Sport i rekreacija za sve. Sportska udruga je jedna od najstarijih u Lepoglavi, djeluje više od 70 godina, a prije preimenovanja zvala se Udruga za sport i rekreaciju Partizan.

Sport okuplja veliki broj sportaša različitih dobnih skupina, od mladih do umirovljenika. U Lepoglavi se čak 13% stanovništva aktivno bavi sportom. Objekti i tereni na kojima se odvijaju sportski aktivnosti kontinuirano se obnavljaju i nadograđuju. Lepoglava je jedini manji grad u sjeverozapadnoj Hrvatskoj koji ima potpuno uređeni sportsko – rekreacijski centar s terenima za: nogomet, rukomet, košarku, odbojku, i tenis i druge ekipne ili individualne sportove te atletsku stazu.

3.3. Povijesni razvoj sporta

Sport se u počecima razvoja definirao kao bilo kakva fizička aktivnost, prema (Bartoluci, 2003) aktivnosti koje su se definirale kao sport nastale su u cilju:

- Lova životinja radi egzistencije
- Borbe s prirodom radi preživljavanja
- Organizacije obreda, zabave

Na području Europe u povijesti se ističu dvije prijestolnice razvoja kulture i sporta – Rim i Grčka, razvijale su različite pristupe sportu i sportskim aktivnostima. U Rimu su se organizirle Gladijatorske igre, za koje su u početku bila specifična atletska natjecanja i utrke kola vučenih konjima, a kasnije se razvio gladijatorski (borilački) sport.

Suprotno Rimu gdje je sport bio agresivan i okrutan, u Grčkoj je sport bio važan dio kulture predvođen posebnim učiteljima koji su usavršavali razne sportske aktivnosti poput: trčanja, bacanja diska, koplja i hrvanja. Savladavanje tih aktivnosti primarno je bilo izrazito važno za vojnike. U oba dijela Europe rođena je prva sportska infrastruktura, ogromni stadioni na kojima su se prikazivale naučene vještine, a organizirano je i prvo veliko poznato natjecanje – prve antičke Olimpijske igre održane 776. godine prije Krista. Olimpijske igre nastale su antičkoj Grčkoj na poluotoku Peloponezu u gradiću Olimpiji, kao serija atletskih takmičenja između grčkih gradova - državica, u slavu vrhovnog boga Zeusa. Održavane su na svake četiri godine, za vrijeme religioznih proslava u Zeusovom hramu, u kojem je bila postavljena 13 metara visoka, grandiozna statua boga Zeusa. Djelo skulptora Fidije, isklesana u hrizelefantinskoj tehnici u

antičkom periodu proglašena je jednim od Sedam svjetskih čuda antike. U antičko vrijeme, osim olimpijskih postojale su i druge, konkurentne igre, koje su održavane u drugim državama stare Grčke ali su Olimpijske igre, splotom političkih okolnosti nadvladale ostale u popularnosti. U vrijeme Olimpijskih igara, na kratko vrijeme prekidani su svi sukobi, neprijateljstva, čak ratovi, kako bi svi bez razlike mogli da sudjeluju na atletskim takmičenjima. Igre su trajale prvo jedan, a zatim pet dana, od čega su tri dana bila takmičarska, a prvi i posljednji bio je posvećen religioznim ritualima i banketima pobjednika. Prve Olimpijske igre pokazuju razvojni put sporta kao natjecateljske aktivnosti povezane s migracijom velikog broja posjetitelja (turista). Iako u to vrijeme nije bilo turista u današnjem smislu, jer se tada nije gledalo na posjetitelje navijače taj način, ali to su prvi primjer sportskog turizma.

3.4. Povezanost sporta i turizma

Sport i turizam – turistički sport ili sportski turizam – neovisno o kojem se pojmu radi, ove dvije discipline su međusobno povezane. Glavna povezanost je u krajnjim korisnicima/ subjektima – ljudima. Putovanje na neku drugu lokaciju (Bartoluci, 2003), zbog obavljanja sportske aktivnosti, ili obavljanje sportske aktivnosti od strane turista tijekom njihova boravka.

Turiste koje međusobno povezuju ova dva pojma, jedan drugome omogućuju bolji i brži razvoj sportskog turizma. Turistička događanja u gradu Lepoglavi definiraju trajanje turističke sezone, koja uglavnom traje tijekom ljeta i jeseni. Cjelogodišnje sportske manifestacije u organizaciji sportskih klubova i udruga, produžuju turističku sezonu i omogućuju bolju suradnju između ova dva sektora. Primjetno je da je u nazad nekoliko godina novom raspodjelom turističkih manifestacija i povećanjem broja sportskih događaja u različito vrijeme, produžuje turističku sezonu.

U tablici 1. prema (Bartoluci, 2003) definirane su funkcije turizma, sporta i sportske rekreacije koje međusobno povezuju ove pojmove. On je funkcije turizma svrstao u dvije kategorije:

- Društvene (humanističke funkcije)
- Ekonomske funkcije

Zanimljivo je da koliko god su ovo različite discipline, njihove funkcije na obje razine su vrlo slične. To prikazuje i potvrđuje da u tim povezanim dijelovima treba raditi na međusobnom razvoju obje discipline.

Tablica 1: *Funkcije turizma, sporta i sportske rekreacije*

Funkcije turizma	Funkcije sporta i sportske rekreacije
1. DRUŠTVENE (humanističke) FUNKCIJE	
<ul style="list-style-type: none"> - sportsko-rekreacijska - obrazovna - zdravstvena - politička 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravstvena - odgojno-obrazovna - politička
2. EKONOMSKE FUNKCIJE	
<ul style="list-style-type: none"> - devizna - u zapošljavanju - u razvoju nerazvijenih krajeva - multiplikativna - konverzijska 	<ul style="list-style-type: none"> - devizna - u zapošljavanju - multiplikativna

Izvor: *Bartoluci M, Ekonomika i menadžment sporta, Zagreb, 2003*

U Tablici 2. imamo prikazane faktore turizma i sporta, gdje su prikazani faktori koji utječu na razvoj turizma ili na razvoj sporta, prema (Bartoluci 2003), najčešća klasifikacija faktora koji utječu na razvoj turizma i sporta su:

- Faktori turističke potražnje
- Faktori potražnje sportsko-rekreacijskih usluga
- Posrednički faktori
- Faktori turističke ponude
- Faktori sportsko-rekreacijske ponude

Tablica 2: *Faktori razvoja turizma, sporta i rekreacije*

Faktori razvoja turizma			Faktori razvoja sporta i rekreacije
1. FAKTORI TURISTIČKE POTRAŽNJE			1. FAKTORI POTRAŽNJE SPORTSKO-REKREACIJSKIH USLUGA
1) Objektivni		2) Subjektivni	- urbanizacija I industrijalizacija - dohodak stanovništva - slobodno vrijeme - subjektivni čimbenici (moda, prestiž, oponašanje)
- stanovništvo - urbanizacija - dohodak stanovnika - slobodno vrijeme		- moda - oponašanje - navike - prestiž - vjera - ljubav	
2. POSREDNIČKI FAKTORI			2. POSREDNIČKI FAKTORI
- turoperatori - turističke agencije - turistička društva, biro			- turističko-sportske organizacije - sportske organizacije
3. FAKTORI TURISTIČKE PONUDE			3. FAKTORI SPORTSKO REKREACIJSKE PONUDE
1) Faktori atraktivne turističke ponude	2) Komunikacijski faktori	3) Receptivni faktori	- prirodni resursi - sportsko-rekreacijski objekti I sadržaji - sportsko-rekreacijski sadržaji
- prirodni - društveni	- prijevozna sredstva - PTT veze	- smještajni kapaciteti - ugostiteljski kapaciteti - ostali kapaciteti	

Izvor: *Bartoluci M, Ekonomika i menadžment sporta, Zagreb, 2003*

3.5. Ekonomski učinci sporta u turizmu

U Hrvatskoj turizam je jedna od najprofitabilnijih industrija, ali najbrže rastuća industrija. Svakodnevna popularizacija sporta i sportskih aktivnosti na svjetskoj razini, u proteklom razdoblju doprinjela je razvoju sportskog turizma. Uzmimo u obzir samo nogomet – ogromni medijski prostor koji svakodnevno reklamira klubove i igrače, nogometni transferi u velikim iznosima utječe na povećanje posjećenosti utakmicama. Spajanjem ova dva sektora turizma i sporta, industrija se može još samo više razvijati i profitirati.

Prema (Bartoluci 2003) najveći ekonomski učinci se većinom realiziraju kroz sportsko - rekreacijske udruge, a to je primjenjivo i u Lepoglavi kroz sljedeće sportske aktivnosti:

- Iznajmljivanjem sportskih objekata (Školska sportska dvorana u Lepoglavi)
- Korištenjem sportskih objekata i opreme (Fitness centar Lepoglava)
- Škola učenja sportskih vještina (Škola nogometa NK Lepoglava)
- Sportski turniri i razna natjecanja

3.6. Sportski turizam

Prema (Kesaru, 2004), razlikujemo dva pojma: sportski turizam i turistički sport. Sportski turizam se definira kao sudjelovanje u nekom sportskom događaju, na razini jednodnevnih ili više dnevnih imigracija. Primjer u Lepoglavi je kroz organizaciju nogometnih turnira koji se organiziraju u gradu i okolnim lokalnim zajednicama. U ovom primjeru sportski turist je nogometaš koji iz drugih gradova dolazi u Lepoglavu na turnir, ali i njegovi prijatelji/navijači koji također spadaju u sportaše turiste, ali na razini neaktivnog sudjelovanja.

Definicija turističkog sporta se odnosi na turiste koji provode neko vrijeme u gradu, ali odlaze sudjelovati na nekim sportskim aktivnostima. Na primjer, za vrijeme Festivala čipke u Lepoglavi istovremeno se organizira jesenski košarkaški turnir. Turisti i posjetitelji manifestacije mogu se uključiti u košarkaški turnir kao igrači ili kao navijači. Bitna razlika između ova dva pojma je u razlikovanju sporta kao primarne i sekundarne aktivnosti.

Dva osnovna segmenta na koja se dijeli sportski turizam su:

- Rekreativski (soft- recreational) – nogomet, košarka, atletika, biciklizam, planinarenje
- Pustolovni (hard-adventure) – paragliding, brdski biciklizam (downhill), rafting

Oblici pojavljivanja sportskog turizma su natjecateljski sportski turizam – odnosi se na sva putovanja radi sudjelovanja u nekim sportskim natjecanjima (Otvoreni zimski malonogometni turnir, Kickboxing kup), zimski sportsko-rekreativski turizam (Nogomet na Badnjak), ljetni sportsko-rekreativski turizam (Međunarodni festival ženskog nogometa, “Svi na bic, mic po mic”).

Sportsko rekreativski turizam se odnosi na rekreativce koji žele sudjelovati u određenim sportskim aktivnostima (ljetnim/zimskim). U ovom slučaju sport je glavni motiv putovanja u grad Lepoglavu, i na taj način se razvija sportsko – rekreativski turizam.

Natjecateljski sportski turizam (sportske manifestacije) razvrstavaju se prema (Cerović, 2008) na:

- Međunarodne sportske događaje svjetskog ili kontinentalnog karaktera (Olimpijske igre)

- Sportska natjecanja specijaliziranih sportova (svjetsko ili kontinentalno prvenstvo u košarci, nogometu, rukometu)
- Nacionalna sportska prvenstva (državna prvenstva, lige, kupovi)
- Lokalna sportska prvenstva (županijska i općinska sportska prvenstva u svim sportovima)

Sudionici sportskog turizma dijele se u dvije skupine:

- Aktivni – sudionici natjecateljskih i rekreacijskih manifestacija (sportaši, treneri)
- Pasivni – promatraču sportskih manifestacija (navijači, sponzori)

Uz sportski turizam često se koristi i pojam manifestacijski turizam. Manifestacijski turizam u suštini se odnosi na razne festival, karnevale, sajmove i sportska natjecanja. Na primjeru manifestacijskog turizma prikazat će se “ Jailhouse festival “. Festival za mlade koji se organizira svake godine u kolovozu i traje do desetak dana. Festival za mlade koji objedinjuje kulturu, glazbu i sport bit će sagledan s sportskog aspekta, tj. sa aspekta organizacije sportskih natjecanja.

Slika 2: *Sportski turizam*

Izvor: <http://www.mint.hr/default.aspx?id=1023>

4. SPORTSKI OBJEKTI I SADRŽAJI U GRADU LEPOGLAVI

Sportski objekti upotpunjuju turističku ponudu grada Lepoglave s okolicom uz ponudu sportskih i rekreacijskih sadržaja.

4.1. Sportski objekti i tereni u Lepoglavi

Grad Lepoglava i okolica ima na raspolaganju sportske objekate i terene koji su u funkciji sporta i rekreacije. Većinom terena upravljaju grad Lepoglava i Zajednica sportskih udruga grada Lepoglave, dok je dio njih predan na upravljanje pojedinim sportskim udrugama i klubovima, ili je izrađen na njihovu samoinicijativu. Neki najznačajniji su: multifunkcionalni Sportsko - rekreacijski centar, nogometni/rukometni/teniski tereni, sportska dvorana, fitness centar, biciklističke staze, paragliding startovi, te asfaltna igrališta u svim naseljima pod upravom Grada.

Među najpoznatijim objektima u Lepoglavi je Sportsko - rekreacijski centar (SRC) koji drži naziv *“središnjeg mjesta za sport i rekreaciju”*.¹ Objekt je podijeljen na nekoliko dijelova: tri nogometna igrališta, tri teniska, golf teren i rukometno igralište. Svi tereni imaju širu sportsku primjenu i za druge ekipne ili individualne sportove.

Glavno nogometno igralište

- Podloga: trava, dimenzije terena: 104x64 m
- 1. Pomoćno nogometno igralište
 - Podloga: trava, dimenzije: 90x60 m
- 2. Malo nogometno igralište/poligon
 - Podloga: trava, dimenzije: 60x30 m
- 3. Rukometno/malonogometno igralište
 - Podloga: asfalt, dimenzije: 40x20 m
- 4. Atletska staza
 - Podloga: mljevena cigla, dimenzije kružne staze: 400x7,4 m

¹ Preuzeto dana 24. 03.2015. s <http://www.lepoglava.hr/sadrzaj/pregled/sportsko-rekreacijski-centar/1572?c=47>

5. Teniski teren

- Podloga: mljevena cigla (tenisit), dimenzije: 47x37 m (tri teniska terena)

6. Boćalište/ruska kuglana

- Podloga: mljeveni dolomit (agregat) dimenzije: dva terena

7. Stolni tenis

- Podloga: beton, količina: šest stolova

8. Mini golf teren

- Podloga: beton, dvanaest staza

9. Tribine

- Teniski teren – metalna konstrukcija, 3.5 metara visine
- Glavno nogometno i rukometno/malonogometno igralište – betonska tribina od četiri reda

10. Dječje igralište

- Njihaljke, tobogani, klackalice

Osim na Sportsko - rekreacijskom centru, sportski klubovi trenira i natjeću se u sportskoj dvorani Osnovne škole Ante Starčevića². Dvorana je dimenzija 40x20 metara, a veličinom je prilagođena za nogomet, rukomet, košarku i odbojku. Iznad dvorana nalaze se tribine sa 500 stajaćih mjesta. Osim klasičnih sportova, u Lepoglavi se u zadnje tri godine razvio rekreacijski Fitness centar Lepoglava koji djeluje u sklopu Turističkog kulturno-informativnog centra, a pod upravom grada Lepoglave. U okolici Lepoglave nalaze se još dva sportska terena, to su: paragliding startovi i biciklističke staze. Teren za start paraglidera nalazi se na Ravnoj gori. Prvi start (sjeverni) nalazi se sa strane naselja Višnjica i za njega se brine klub "Kolibri", a drugi start (južni) gleda prema Trakošćanu i za njega se brine Klub padobranskog letenja "Let" iz Ivanca. Brz razvoj biciklističkog i downhill sporta pridonijeli su definiranju dvije glavne biciklističke staze na području okolice grada Lepoglave, koje su uvrštene u kartu popisa državnih biciklističkih staza.

² Preuzeto dana 24.03.2015. s <http://www.lepoglava.hr/sadrzaj/pregled/sportska-dvorana/1571?c=47>

Detaljne informacije o biciklističkim stazama:³

1. Biciklistička staza broj 11

- Dužina staze: 37.2 km, ukupni uspon: 780 m
- Smjer: Lepoglava – Lepoglavska purge – Viletinec – Crkovec – Kamenica – Predragov put – “Cimerplac” – Planinarski dom “Filićev dom”, kaplea Sv. Tri kralja – Planinarski dom “Pusti duh” – “Cimerplac” – Jurišina Baraka – Šestani – Velika Sotinska – Žarovnica – kapelica Sv. Marije Snježne – Kamenica – Crkovec – Vulišinec – Lepoglava

2. Biciklistička staza broj 12

- Dužina staze: 31.5 km, ukupni uspon: 1220 m
- Smjer: Lepoglava – Vulišinec – Crkovec – Kamenica – Žarovnica – Bitoševlje – Klenovnik – Vukovoj – Sv. Vuk – Zlogonje – Forgeci – Višnjica – Bednjica – Meljan – Vrbanići – Trakošćan

Među sportske objekte spada i desetak nogometnih igrališta koja su izgrađena po naseljima u okolici grada Lepoglave (Viletinec, Vulišinec, Čret, Ves, Purga, Višnjica, Kamenica, Žarovnica, Sestranec). Radi veće promocije sporta među udaljenim naseljima grad je financirao izradu nogometnih/rukometnih/košarkaških igrališta u svim naseljima uz popratne sadržaje – golovi, koševi, rasvjeta, lopte. Na Sportsko rekreativnom centru (SRC) se nalaze tri nogometna terena, tri teniska terena, stolovi za stolni tenis, rukometno igralište te golf tereni prisutan svakodnevno velik broj djece i mladih.

Travnata nogometna igrališta koriste se uglavnom za potrebe kluba, odigravanje domaćih utakmica odvija se na glavnom terenu dok se treninzi juniora, seniora te ostalih uzrasta odvijaju na pomoćnom terenu koje je opremljeno s čak 6 golova, poligonom te reflektorima koji se koriste u ljetnim mjesecima. Teniski tereni koji se nalaze u kompleksu SRC-a u ljetnim mjesecima svakodnevno su popunjeni rekreativcima ili tenisačima natjecateljima te djeci polaznicima škole tenisa. Nasuprot teniskih terena nalaze se tereni na ksojima se nalaze stolovi za stolni tenis. Šest betonskih stolova poredanih jedan uz drugog obojeni u zeleno, te su na raspolaganju svima bez plaćanja. U kompleksu se nalazi i golf tereni koji imaju 16 platformi sa

³ Preuzeto dana 24.03.2015. s <http://www.lepoglava.hr/sadrzaj/pregled/paragliding/1570?c=47>

preprekama, terene pretežno koriste rekreativci. Betonsko rukometno igralište koristi se za ljetne turnire te u rekreativne svrhe. Mnogo je turnira koji se održavaju na betonskom terenu od rukometnih, nogometnih ili košarkaških, svi su jednako dobro posjećeni.

Lepoglava s kompleksom SRC ima brojne prednosti i mogućnosti za daljnji napredak sporta i rekreacije općenito. Velika sredstva usmjeravaju se iz grada koji potpomaže u promovirnjua sporta.

4.2. Sportski klubovi i udruge u Lepoglavi

Uz brojne sportske terene u ponudi je mnogo sportskih aktivnosti za sve uzraste, od najmlađih do umirovljeničkih udruga. U nastavku su navedene sportske aktivnosti podijeljene prema organizatorima, tj. provoditeljima natjecateljske sportske aktivnosti i rekreativne sportske aktivnosti.

Prema istraživanju koje je grad Lepoglava proveo u svrhu kandidature za Europski grad sporta 2015. Godine, Lepoglava ima 1120 aktivnih sportaša, što je 13,5% ukupnog stanovništva. Uključenost osoba u odnosu na sportsku pripadnost određenim organizacijama prikazana je na grafu 1. Podaci na grafu 1. su prikazani prema ukupnom broju registriranih sportaša ili rekreativaca u postotku (100%).

Graf 1: *Aktivnost sportaša prema organizacijama*

Izvor: *kandidatura grada Lepoglave za Europski grad sporta*⁴

⁴ Lepoglava – European Town of Sport 2015 – Candidate City

Dostupni podaci o zastupljenosti pojedinog sporta, tj. koje sportove i sportske klubove i udruge aktivni sportaši grada Lepoglave najviše preferiraju. Prema očekivanom, najviše zastupljeni sport je nogomet s visokih 29,55%, slijedi rukomet sa 14,77%, među zadnja tri najzastupljenija sporta smjestili su se: kuglanje, karate i košarka. Podaci su prikazani u tablici 3.

Tablica 3: Zastupljenost sporta prema aktivnostima sportaša⁵

Sport	Nogomet	Rukomet	Kuglanje	Karate	Košarka	Ostalo
Sportaši	29.55%	14.77%	12.50%	11.36%	9.09%	22.73%

Izvor: Autorska obrada podataka

4.2.1 Sportski klubovi

Nogometni klub “Lepoglava” - ističe se kao najstariji i najbrojniji klub na lepoglavskom području. Klub danas okuplja više od stotinjak djece i mladih u kategorijama: uzrast – 10, pioniri, junior i seniori koji se natječu u 2. Županijskoj ligi.⁶

Ženski nogometni klub “Lepoglava” – je jedan od najmlađih klubova, ali i najuspješnijih. Djevojke se natječu u 2. Hrvatskoj nogometnoj ligi sjever-zapad. Sportašice u okupljene u dvije starosne kategorije: kadeti i seniori.⁷

Rukometni klub “Concordia” – klub se natječe u 3. Hrvatskoj rukometnoj ligi sjever. Dobne kategorije u kojima se natječu su: pioniri, kadeti, juniori i seniori.

Košarkaški klub “Lepoglava” – kadeti košarkaškog kluba, kao jedini stalni sastav, natječu se u kadetskoj košarkaškoj ligi sjever. Seniori se natječu u međugraničnoj hrvatsko - slovenskoj ligi “Liga bez granica”.

⁵ Lepoglava – European Town of Sport 2015 – Candidate City

⁶ Preuzeto dana 24.03.2015. s

<http://www.lepoglavasport.com/Detalji/TabId/84/ArtMID/415/ArticleID/4/CategoryID/2/Nogometni-klub-Lepoglava.aspx>

⁷ Preuzeto dana 24.03.2015. s

<http://www.lepoglavasport.com/Detalji/TabId/84/ArtMID/415/ArticleID/7/CategoryID/2/%C5%BDenski-nogometni-klub-Lepoglava.aspx>

Kuglački klub “Lepoglava” – nosi titulu najboljeg u Varaždinskoj županiji, a natječu se u 2. Hrvatskoj kuglačkoj ligi. Uz stalne seniore, okupljaju i mlade juniore za koje održavaju školu kuglanja.

Karate klub “Lepoglava” - se natječe na županijskim, međužupanijskim, državnim i međunarodnim natjecanjima. Dobne kategorije su: mlađi učenici (7-9), učenici (10-11), mlađi kadeti (12-13), kadeti (14-15), junior (16-17), mlađi seniori (18-21) stariji seniori. S obzirom na popularnost karate kao sporta u zadnjih nekoliko godina, ovo je klub s najbržim rastom članova.

Sportsko penjački klub “Direkt” – okuplja samo ekipu seniora koja se natječe na državnim u međunarodnim kupovima, te na prvenstvu države.

Odbojkaški klub “Lepoglava” – najmlađi sportski klub koji okuplja djevojčice osnovnoškolskog uzrasta. S obzirom da su tek započeli s organizacijom treninga, planirana natjecateljska liga je međužupanijska liga Varaždin – Čakovec.

Paragliding klub “Kolibri” – natječe se na državnim kupovima, a članovi su isključivo seniorskog uzrasta.

Svi klubovi imaju dugu povijest i pružaju mladima raznolik izbor sportsko-rekreativnih aktivnosti uz mogućnosti napretka i održavanja treninga odnosno utakmica u dvorani te posebno pripremljenim terenima ovisno o sportu.

4.2.2. Rekreatijske udruge

Među brojnim rekreatijskim udrugama najaktivniji je Klub igrača malog nogometa (KIMN) Lepoglava. Organizatori su Lepoglavske malonogometne lige koja okuplja više od stotinjak igrača s područja Lepoglave, Ivanca, Maruševca, Kamenice, itd. Uz cjelogodišnju ligu organiziraju i Kup lige. Najaktivnija malonogometna skupina u sklopu Kluba malog nogometa ističe se ekipa FC Cojones, koji sudjeluju na stalnim rekreatijskim ligama, a sudjelovali su na državnom malonogometnom prvenstvu 2013. godine.

Ostale rekreatijske udruge koje djeluju na području grada Lepoglave su⁸: Udruga za sport i rekreaciju “Sport za sve” Višnjica, Udruga za sport i rekreaciju “Sport za sve” Viletinec –

⁸ Preuzeto dana 24.03.2015. s

<http://www.lepoglavasport.com/Detail/TabId/84/PID/415/CategoryID/3/CategoryName/Rekreativneudruge/Default.aspx>

Vulišinec, Udruga za šport i rekreaciju Purge, Udruga zasport i rekreaciju Podgorje, Udruga za sport i rekreaciju "Sport za sve" Lepoglava, Udruga za sport i rekreaciju Čret, Udruga za sport i kulturu Kamenica, Teniski klub „Lepoglava“, Planinarsko društvo "Pusti duh", Društvo za sport i rekreaciju Žarovnica, Udruga za sportsku rekreaciju MO Lepoglavska Ves, Šahovski klub "Lepoglava", Trkački klub "Lepoglava", Lepoglavske mažoretkinje. Brojnost rekreacijskih udruga raste. Prisustvo na brojnim državnim okupljanjima, plasira ih među najbolje. Susreti na kojima su sudjelovali su: 10. Hrvatski festival sportske rekreacije žena, 20. Hrvatski i 1. Međunarodni festival sportske rekreacije na selu. Isto tako postoje natjecanja u obliku turnira koje organizira lokalno stanovništvo o svom trošku gdje je glavni cilj uz rekreaciju druženje i dobra zabava. Najuspješniji sportovi u kojima se natječu su rukomet, košarka i nogomet, u obje kategorije, muška i ženska te karate.

Ostale rekreativne aktivnosti koje se održavaju u gradu Lepoglavi, a u organizaciji su drugih udruga s područja grada Ivanca, Varaždina i okolice: paragliding vikend tečajevi, tandem letenje ili letenje u dvoje, zumba, step aerobic fitness, joga, badminton, downhill biciklizam, ribolov za koje u Lepoglavi postoji velik prostor za napredak zbog idealnih geografskih mogućnosti za napredak ovih sportskih aktivnosti.

4.3. Sportska natjecanja i manifestacije u Lepoglavi

Grad Lepoglava poznat je po brojnim sportskim natjecanjima koje organizira samostalno ili u suradnji s vanjskim partnerima iz drugih gradova. Mnoga natjecanja i manifestacije imaju tradiciju više od desetak godina, a svake godine pojavljuje se neko novo sportsko natjecanje na području grada Lepoglave.

Zimski turnir u malom nogometu koji se tradicionalno održava već deset godina i postao jedan od najposjećenijih turnira u Hrvatskom zagorju. Odaziv je svake godine sve veći, a tome doprinose brojne vrijedne nagrade koje uključuju i gledatelje kao pasivne sudionike te igrače odnosno ekipe kao aktivne sudionike. Turnir je u organizaciji Kluba igrača malog nogometa Lepoglava i Zajednice športskih udruga grada Lepoglave. Pokrovitelji turnira su uglavnom Karlovačka pivovara te I.T.D., a ove godine kao novi sponzor turnira predstavljen je Pan. Na turniru sudjeluje oko stotinjak nogometaša s područja Ivanca, Lepoglave, Varaždina, Zagreba te čak nekoliko ekipa iz susjedskih država poput Slovenije i Mađarske.

Svjetski dan sporta – World Challenge Day održava se već dugi niz godina u njemu sudjeluju svi oni koji žele kvalitetno provesti slobodno vrijeme uz sport, rekreaciju i zabavu. U ovom događaju sudjeluju pretežno rekreativci, a naročito djeca i mladi. Organizatori su Udruga za sport i rekreaciju „Sport za sve“, Lepoglava, Zajednica sportskih udruga grada Lepoglave i Planinarsko društvo „Pusti duh“.

Mnogo je malonogometnih turnira u ljetnim mjesecima koji se organiziraju od strane lokalnih Udruga za sport i rekreaciju ili malonogometnih klubova. Posjećenost ovih turnira je poprilično velika a glavni cilj je druženje i uživanje u malom nogometu. Tijekom ljetnih mjeseci na području Lepoglave svaki se tjedan održava jedan ili više turnira od kojih su najpoznatiji oni u Kamenici, Viletincu, Žarovnici te Višnjici. Na svakom od njih sudjeluje barem 100 – tinjak sportaša rekreativca. Turniri su pretežito humanitarnog ili memorijalnog karaktera, a za najbolje pojđince i ekipe pripremljene su novčane nagrade i pehari.

Nogomet na Badnjak u Lepoglavi se tradicionalno održava već desetu godinu zaredom. Počinje točno u podne kad se okupe mladi među kojima se može naći i starijih generacija te međusobno igraju nogomet. Druženje je u organizaciji Nezavisne udruge mladih, a glavni cilj mu je druženje i zabava.

Kickboxing kup održava se dva puta godišnje u Lepoglavi, ljetni i zimski međunarodni turniri u organizaciji Nezavisne udruge mladih i fight kluba „Kovačić“, iz Varaždina, a ove se godine ljetni turnir održao baš u Lepoglavi. Kup je privukao izrazito velik broj posjetitelja koji su pratili napete mečeve između kadeta, juniora i seniora. Natjecatelji su dolazili iz raznih zemalja poput Austrije, Poljske, Nizozemske te Slovenije.

5. ANALIZA STANJA I MOGUĆNOSTI NAPRETKA

Napredak razvoja sportskog turizma je neupitan zbog dobre infrastrukture, koja se nadograđuje ni renovira, ali i korisnika koji su svih dobnih skupina bez obzira bavili se sportom ili rekreacijom.

5.1. Analiza strukture korisnika sportskih sadržajaovim afinitetima prema određenom sportu.

Sportski sadržaji namjenjeni su svim dobnim skupinama prema njih

5.1.1. Korisnici sportskih natjecanja i aktivnosti

Analiza korisnika (lokalni sportaši i sportaši turisti) sportskih sadržaja koji se organiziraju u gradu Lepoglavi. Ukupan broj korisnika je određen prema podacima nađenima u literaturi i prethodno upisanih u ovaj rad, a raspodjela korisnika na lokalne sportaše i sportaše turiste je napravljena samostalno. Sportski sadržaji koji su uzeti u analizu su najbrojniji od strane natjecatelja.

Tablica 4: *Struktura korisnika sportskih sadržaja u gradu Lepoglavi*

Sportski sadržaji	Korisnici lokalne zajednice	Sportaši turisti	Ukupan broj korisnika
Otvoreni zimski turnir u malom nogometu	100	500	600
Međunarodna otvorena zabavna škola nogometa LBV	50	150	200
Međunarodni festival ženskog nogometa	30	270	300
Otvoreni zimski turnir u malom nogometu za mlade	20	80	100
Malonogometni turnir	50	100	150
Kickboxing kup Lepoglava	0	200	200
Ukupan broj korisnika	250	1300	1550

Izvor: Podaci Nezavisne udruge mladih o organiziranim manifestacijama

Podaci iz Tablice 1. ukazuju na veliki raskorak između broja lokalnih sportaša i sportaša turista. S jedne strane najviše se ističe Kickboxing kup koji nema niti jednog sportaša s područja grada Lepoglave, ali taj podatak ne zabrinjava s obzirom na to da je natjecanje organizirano u suradnji s varaždinskim Kickboxing klubom „Kovačić“. S druge strane, najbrojniji sportski

sadržaj sa lokalnim sportašima rekreativcima je otvoreni zimski turnir u malom nogometu koji se održava već 10. godina početkom prosinca i traje gotovo 8 tjedana. Brojka posjetitelja je velika, i svake godine raste s obzirom na to da je nogomet kod nas najpromoviraniji i najbrojniji sport.

S obzirom na to da ih na području grada Lepoglave ima mnogo, u ljetnim mjesecima i više od desetak, ovaj podatak je sveden na samo jedan primjer. Uzeti sportski sadržaji više natjecateljskog nego rekreativnog karaktera uzima uz činjenicu da je na pojedinom natjecanju, u određenoj kategoriji cijeli klub izašao i sudjelovao. Npr. Međunarodni festival ženskog nogometa koji se organizira za djevojčice u kadetskoj i pionirskoj dobi - u nogometnom klubu „Lepoglava“ je treniralo samo 30 djevojčica tog uzrasta.

Pozitivna slika dobivenih podataka je da se na svakom organiziranom sportskom sadržaju minimalno 50% natjecatelja prijavilo iz drugih gradova, ponegdje i država. Uzimajući u obzir ove podatke i činjenicu da se svake godine sve više ljudi prijavljuje na organizirana natjecanja, može se s pravom očekivati povećanje broja sportaša turista. Na odabranih šest sportskih sadržaja sudjelovalo oko 1550 sportaša, od toga 1300 sportaša turista, a samo 250 lokalnih sportaša. Uzevši u obzir veličinu grada Lepoglave, 250 sportaša je vrlo visok broj. Najviše inozemnih sportaša turista dolazi na međunarodno orijentirane sadržaje poput Međunarodnog festivala ženskog nogometa i Kickboxing kupa. Velik broj domaćih sportaša (ali ne lokalnih) dolazi na zimski nogometni turnir u malom nogometu, ista situacija je s Otvorenim zimskim turnirom u malom nogometu za mlade, koji je prvi puta organiziran ove godine, a sudjelovalo je četiri puta više sportaša turista nego sportaša s područja grada Lepoglave, a to je uključivalo 20 mladih raspoređenih u 2 ekipe.

5.1.2. Manifestacijski turizam – korisnici sportskih natjecanja

Uz sportski turizam veže se pojam manifestacijskog turizma. Festivalski (manifestacijski) sportski turizam prikazan je na primjeru Jailhouse festivala - festival za mlade koji objedinjuje kulturu, glazbu i sport. Dva najistaknutija sportska natjecanja u sklopu festivala su: Hakl 3 na 3 i Nogač 3 na 3. Prikazana struktura korisnika sportskih sadržaja u proteklom razdoblju dobivena od strane organizatora Jailhouse festivala.

Tablica 5: *Struktura korisnika manifestacijskog turizma – primjer Jailhouse festivala*

Sportski sadržaji	2014			
	Korisnici lokalne zajednice	Sportaši turisti	Promatrači	Ukupno
Hakl 3 na 3	50	120	150	320
Nogač 3 na 3	15	50	130	195
Sportski sadržaji	2015			
	Korisnici lokalne zajednice	Sportaši turisti	Promatrači	Ukupno
Hakl 3 na 3	46	80	100	226
Nogač 3 na 3	20	60	150	230
Ukupan broj korisnika	131	310	530	971

Izvor: Autorska obrada podataka

Tablica 3., prikazuje podatke o aktivnim i pasivnim sportašima turistima koji su sudjelovali u sportskim aktivnostima Jailhouse festivala. Sudionici sportskog turizma su podijeljeni u tri skupine: aktivni sudionici korisnici lokalne zajednice, aktivni sudionici sportaši turisti i pasivni sudionici sumarno (lokalni i turisti). Hakl 3na3 i Nogač 3na3 su primjeri jednih od posjećenijih sportskih sadržaja u gradu Lepoglavi, što dokazuju i podaci u tablici. Nogač 3na3 je prvi puta organiziran prošle godine i u skladu s popularnošću sporta upisao i velik broj posjetitelja. Broj sudionika u 2014. godini je bio 75, a ove godine 80 – iako nije velika razlika, ovaj visoki broj i mali trend rasta aktivnih sudionika upućuje na rast u budućnosti. Hakl 3na3 koji se organizira već jedanaest godina zaredom, broj sudionika svake godine je sve veći, 2014. godine čak 170 sportaša, zabilježena je velika posjećenost od strane pasivnih turista, promatrača. S obzirom na to kako su ovi sportski sadržaji dio Jailhouse festivala visok broj posjetitelja se mora sagledati iz tog aspekta, a to znači da dio promatrača nije došao s ciljem promatranja sportskih aktivnosti, nego se aktivno uključio u ovu zanimljivosti tijekom turističkog razgledavanja Grada. Uz navedene sportske aktivnosti organizirani su i brojni koncerti koji su izrazito posječeni od strane mladih, a u popodnevniim satima provode se aktivnosti poput bubble footballa, pucanja iz airsoft pušaka, prezentacija streličarskog kluba te nogomet mlađih uzrasta.

5.2. Statistički podaci o turistima

U svrhu dobivanja i uspoređivanja statističkih podataka kontaktirane su Turistička zajednica grada Lepoglave i Zajednica sportskih udruga grada Lepoglave. Kako Zajednica sportskih udruga grada Lepoglave ne vodi evidenciju o broju sportaša na svim sportskim aktivnostima u gradu jedini izvorni podaci na koji su dobiveni i prikazani u Tablici 4. su podaci Turističke zajednice.

U tablici 6. Prikazani su podaci o dolascima i noćenjima turista u gradu Lepoglava u razdoblju od 2010. godine do 2014. godine. Broj dolazaka turista do 2010. – 2014. godine ima tendenciju rasta iako 2013. godine broj turista opada. U prilog tome ide broj noćenja koji je u 2013. godini unatoč padu broja dolazaka porastao za čak 216 noćenja. U zadnjoj promatranoj godini 2014., broj dolazaka turista ponovno raste dok je broj noćenja u padu za 19 noćenja. Ovi podaci u kojima su prikazani brojevi noćenja grupirani su iz svih grana turizma, omogućuju nam dobivanje realne slike o sportašima turistima i razvoju turističkog sporta u gradu Lepoglavi. Podaci o noćenju odnose se na smještajne kapacitete u gradu Lepoglavi i okolici: Apartmani Funda, Apartmani Eva, Hotel Trakošćan i Hotel Orion.

Tablica 6: *Statistički podaci o noćenjima i dolascima turista*

Godina	Dolasci	Noćenja
2010	435	566
2011	590	1617
2012	592	1260
2013	584	1476
2014	634	1457
Ukupno	2835	6376

Izvor: Autorska obrada podataka

5.3. Turističke mogućnosti u vidu sportskih sadržaja

Analiziranje brojčanih podataka prikazanih u ovom radu, poboljšanja turističkih mogućnosti grada Lepoglave u vidu sportskih sadržaja su velike, i vidljive na primjerima:

- Povećanje broja turista na godišnjoj razini

- Povećanje broja noćenja na godišnjoj razini
- Povećanje ukupne turističke ponude koja će osim umjetnosti i kulture, uključivati i sportske sadržaje

Broj organiziranih sportskih sadržaja u gradu Lepoglavi iz godine u godinu sve je više, subjektivno se može zaključiti da bi najviše tome doprinijela suradnja između Turističke zajednice grada Lepoglave i Zajednice sportskih udruga grada Lepoglave, i to na razne načine:

- Statističko praćenje broja sudionika (aktivnih i pasivnih) na sportskih događajima
- Ponuda raznih turističkih opcija tijekom održavanja sportskih događaja (razgledavanje Gaveznice, muzeja čipke, crkve)
- Povećanje i prilagođavanje ponude restorana
- Ukazati na mogućnost smještajnih kapacitet
- Osim ove suradnje, izrazito je bitno uspostaviti dobar odnos s organizatorima raznih sportskih događaja (klubovi, udruge) i pružiti im punu potporu i pomoć oko organizacije.

Propitujući odnose između planiranja i korištenja prostora kad je riječ o praćenju sporta te odnosa između ponude i korištenja sporta od strane korisnika, možemo zaključiti da nedostaje adekvatnog sportskog prostora. Kontroverze oko izgradnje novih i luksuznih rukometnih dvorana u šest hrvatskih gradova za potrebe organiziranja Svjetskoga rukometnog prvenstva 2009. godine. Ti su sportski objekti multifunkcionalni prostori, ali tek njihova daljnja namjena, a osobito korištenje, može pružiti jasniju sliku njihove isplativosti, i to ne samo ekonomske, nego i kulturne i političke.

6. LEPOGLAVA – EUROPSKI GRAD SPORTA ZA 2015. GODINU

Početkom 2014. godine čelnici grada Lepoglave odlučili su se prijaviti na natječaj Europske sportske federacije (European Capitals and Cities of Sport Federation) za Europski grad sporta za 2015. godinu⁹. Osvojenom titulom Lepoglava je postala prvi hrvatski grad koji se

⁹ Preuzeto dana 24.03.2015. s <http://www.varazdinska-zupanija.hr/novosti/gradovi-i-op%C4%87ine/lepoglavi-u-bruxellesu-dodijeljena-titula-europski-grad-sporta-2015/>

ikad prijavio i osvojio ovaj naslov. Dobivanje ovog priznanja potvrđuje se uspješno provođenje dosadašnjih sportskih aktivnosti i poticanje na sport od strane grada Lepoglave. Činjenica je da se čak 13% građana Lepoglave bavi sportom, rekreativno ili natjecateljski, ali i ulaganje novih investicija u sportsku infrastrukturu.

Neki od elemenata koji su se vrednovali na ovom natječaju su broj sportskih klubova i udruga (natjecateljskih i rekreativnih), broj sportskih udruga na razini školskog sporta, izdvajanja financijskih sredstava za klubove, udruge i sportski kadar, ulaganja u sportsku infrastrukturu, broj aktivnih sportaša i rekreativaca na području grada, broj organiziranih sportsko-rekreacijskih manifestacija. Sve su ovo elementi u kojima je Lepoglava prednjačila u statistikama izračuna za male gradove Europe.

Važnije činjenice koje je istaknuo i predsjednik Europske sportske federacije su da je Lepoglava jedan od rijetkih gradova koji izdvaja 7% proračuna za sportske aktivnosti, uz čak 13% rekreacijski ili natjecateljski aktivnih građana. Uz Lepoglavu ovaj naslov nose još španjolski gradovi Banyoles i La Palm del Condad, češki grad Svitavy i poljski grad Olecko, dok je kao Europska prijestolnica sporta odabran talijanski grad Torino.

7. ZAKLJUČAK

Lepoglava – Europski grad sporta za 2015. godinu, u potpunosti opravdava dobivenu titulu prema podacima koji su iznijeti u ovom radu, a to je prema razvijenosti sportske infrastrukture (sportski tereni, dvorane) i prema organizaciji brojnih sportskih aktivnosti. Velik je broj sportskih klubova, udruga i zajednica koje djeluju na području grada i okolice.

Analizirajući sve podatke može se zaključiti kako grad Lepoglava lagano ali vidljivo radi na povezanosti sporta i turizma u vidu promocije sportskog turizma. Na svim organiziranim sportskim događajima uvijek je velik broj sudionika, aktivnih i pasivnih, a taj broj se unazad nekoliko godina stalno povećava. Uz tradicionalne sportske aktivnosti u gradu Lepoglavi, od kojih neka imaju i tradiciju dužu od 10 godina, javljaju se nove sportske organizacij, klubovi u trendu sa svijetskim inovacijama u sportu. Broj sportskih aktivnosti organiziranih unazad nekoliko godine skoro udvostručio, taj broj raste i u narednim godinama uz i velika ulaganja u sporske objekte i sportske sadržaje te promociju istog. U Lepoglavi sport je jedan od ključnih faktora razvoja grada i turizma.

Turistička promocija u pogledu sporta se očituje na dva načina, prvi je promocija organizirane sportske aktivnosti (sudionici sportskih aktivnosti koji postaju turisti) i turistička promocija grada (turisti koji postaju sudionici sportskih aktivnosti). Podaci o dolasku turista iz godine u godinu su pozitivniji međutim potrebna je još bolja promocija da se prepozna lepoglavsko područje i sportska ponuda tog kraja. Uz to treba sport promovirati mlađim naraštajima kako bi se stvorila navika sportskog načina života. Grad mora poraditi na tome jer kad je u pitanju promocija grada sport ima važnu i značajnu ulogu.

Lepoglava, iako je mali grad, ima mnogo potencijala u povećanju turističke ponude općenito, a prijesvega ponude sportskog turizma jer sagledavajući mogućnosti i infrastrukturu koju grad posjeduje šteta bi bilo da se planovi za budućnost ne provedu, a na nama je da to iskoristimo na najbolji mogući način.

8. LITERATURA

1. Bartoluci M. (2003). Ekonomika i menadžment sporta, Zagreb
2. Bartoluci M. i suradnici (2004). Managment u sportu i turizmu, Kineziološki fakultet sveučilišta u Zagrebu
3. Cerović Z. (2008). Animacija u turizmu, FTHM, Opatija
4. Horvat I. (1971). Knjiga o sportu I-II, znanje Zagreb
5. Lepoglava – European Town of Sport 2015 – Candidate City (dokumentacija za prijavu na natječaj)
6. Kesar O., Pirjavec B. (2002). Počela turizma, Mikrorad, Zagreb
7. <http://www.lepoglava.hr/sadrzaj/pregled/sportsko-rekreacijski-centar/1572?c=47>
(24.03.2015.)
8. <http://www.lepoglavasport.com/Detalji/TabId/84/PID/415/CategoryID/5/CategoryName/Sportskiobjekti/Default.aspx> (24.03.2015.)
9. <http://www.lepoglava.hr/sadrzaj/pregled/sportska-dvorana/1571?c=47> (24.03.2015.)
10. <http://www.lepoglavasport.com/Detalji/TabId/84/ArtMID/415/ArticleID/4/CategoryID/2/Nogometni-klub-Lepoglava.aspx> (24.03.2015.)
11. <http://www.lepoglavasport.com/Detalji/TabId/84/ArtMID/415/ArticleID/7/CategoryID/2/%C5%BDenski-nogometni-klub-Lepoglava.aspx> (24.03.2015.)
12. <http://www.lepoglavasport.com/Detalji/TabId/84/PID/415/CategoryID/3/CategoryName/Rekreativneudruge/Default.aspx> (24.03.2015.)
13. <http://www.varazdinska-zupanija.hr/novosti/gradovi-i-op%C4%87ine/lepoglavi-u-bruxellesu-dodijeljena-titula-europski-grad-sporta-2015/> (24.03.2015.)
14. Ozren Biti (2010). Sportski objekti kao objekti prijepora, Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb
http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=93284 (24.03.2015.)
15. <http://usr-lepoglava.weebly.com/>, (24.03.2015.)

PRILOZI

1. Slika 1: *Geografski položaj grada Lepogave*, izvor:
http://www.lepoglava.hr/uploads/content/1520/gallery/1/medium_lepoglavpolozaj1.jpg
2. Slika 2: *Sportski turizam*, izvor: <http://www.mint.hr/default.aspx?id=10235>
3. Tablica 1: *Funkcije turizma, sporta i sportske rekreacije*, izvor: Bartolucci M.,
Ekonomika i menadžment sporta, Zagreb, 2003
4. Tablice 2: *Faktori razvoja turizma, sporta i rekreacije*, izvor: Bartolucci M., *Ekonomika i menadžment sporta*, Zagreb, 2003
5. Tablica 3: *Zastupljenost sporta prema aktivnostima sportaša*, vlastita izrada
6. Tablica 4: *Struktura korisnika sportskih sadržaja u gradu Lepoglavi*, vlastita izrada
7. Tablica 5: *Struktura korisnika manifestacijskog turizma – primjer Jailhouse festivala*, vlastita izrada
8. Tablica 6: *Statistički podaci o dolascima i noćenjima turista*, vlastita izrada
9. Graf 1: *Aktivnosti sportaša prema organizacijama*, izvor: kandidatura grada Lepoglave
za Europski grad sporta